

Ny teknologi krever omorganisering og tilrettelegging – erfaringer fra utlandet

Velferdsteknologi for helse og omsorg
SINTEF seminar, Radisson Blu Scandinavia Hotel

12. oktober 2010

Randi Eidsmo Reinertsen

Forskningsjef, professor

SINTEF Teknologi og samfunn, Forebyggende helseforskning

Telefon: 930 08 498; e-post: randi.e.reinertsen@sintef.no

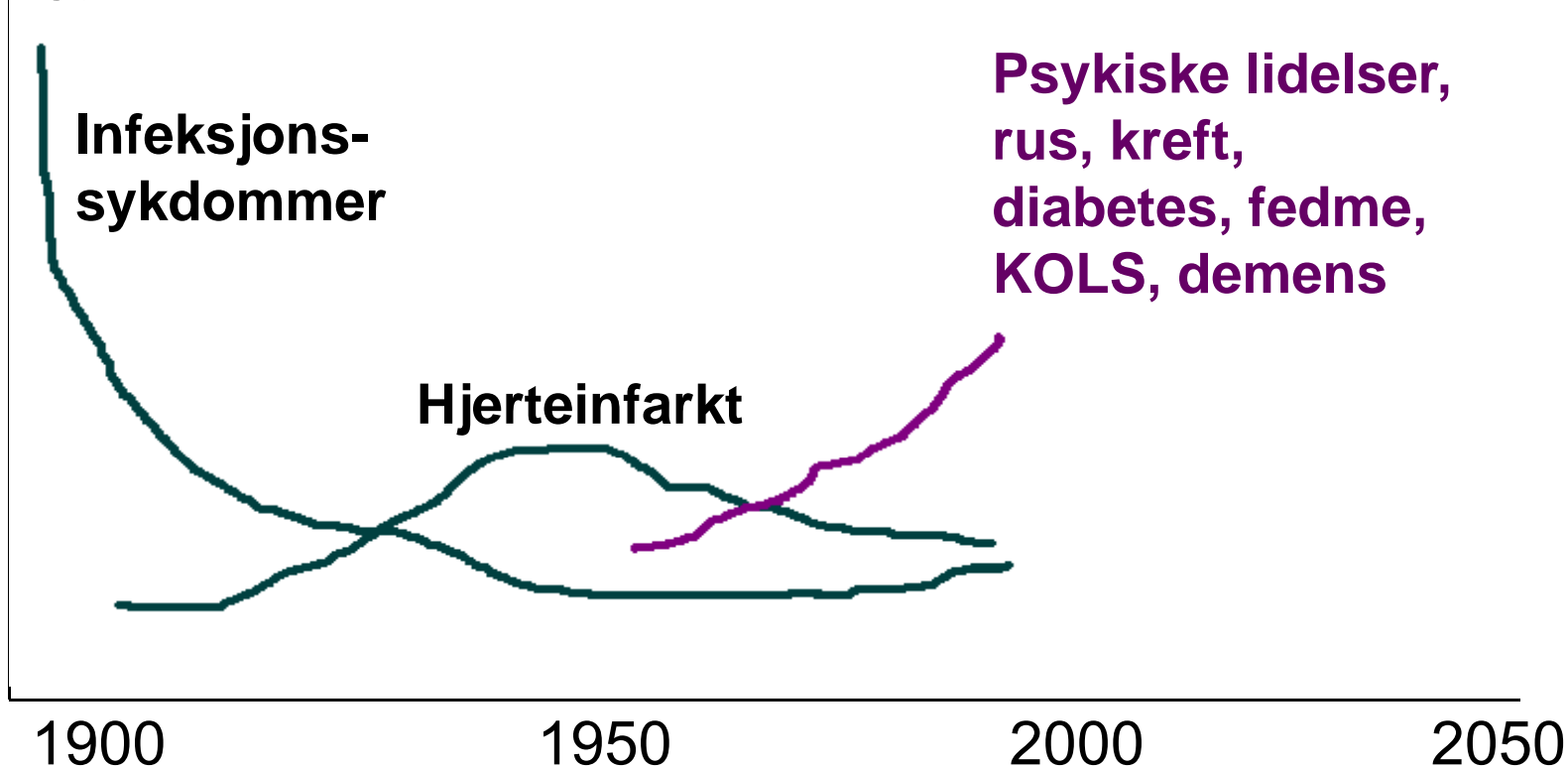

Sykdomsbildet endrer seg

Fra presentasjon av samhandlingsreformen - Bjarne Håkon Hansen

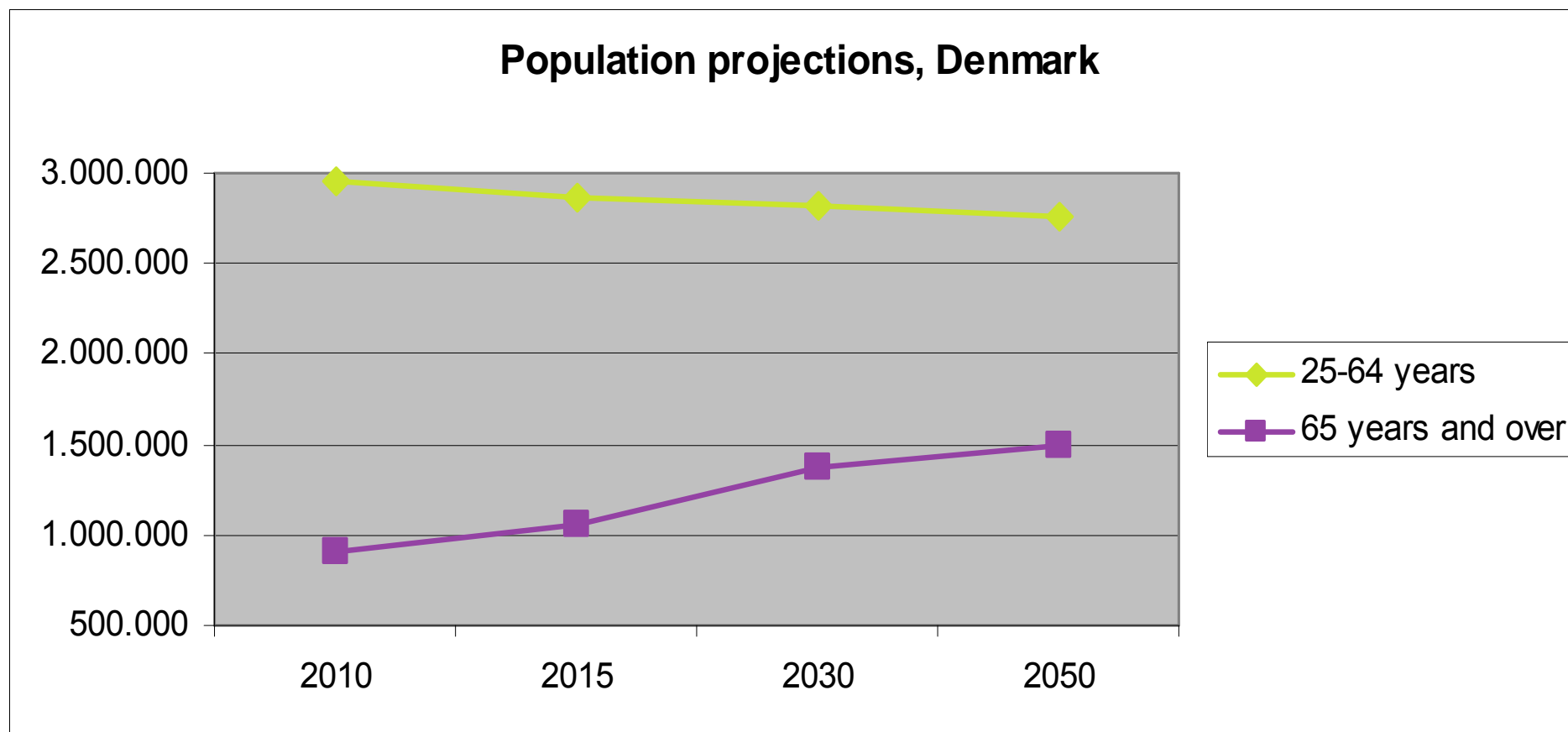
..... i Norge og i resten av verden

Forekomst

Demografisk utvikling

..... i Norge og i resten av verden

Samfunnsutfordringen er den samme i alle land som vi sammenligner oss med

- Økende antall eldre og personer med kroniske sykdommer
- Økt pleie- og omsorgsbehov; ikke tilsvarende vekst i arbeidsstyrke
- Økte forventninger til livskvalitet og kvalitet i tjenestene
- Mange har behov for hjelp, men er ikke hjelpeløse
- Mange ønsker å bo hjemme

Vi er heller ikke alene om å tenke på velferdsteknologi som en løsning på utfordringene som kommer

- tenker de andre som oss?
- hva gjør de?

”Med velferdsteknologi menes teknologisk assistanse der velferd leveres gjennom teknologi som brukes av og understøtter brukeren, i ulikt samspill mellom kommune eller pårørende – for personer som trenger hjelp men som ikke er hjelpeløse

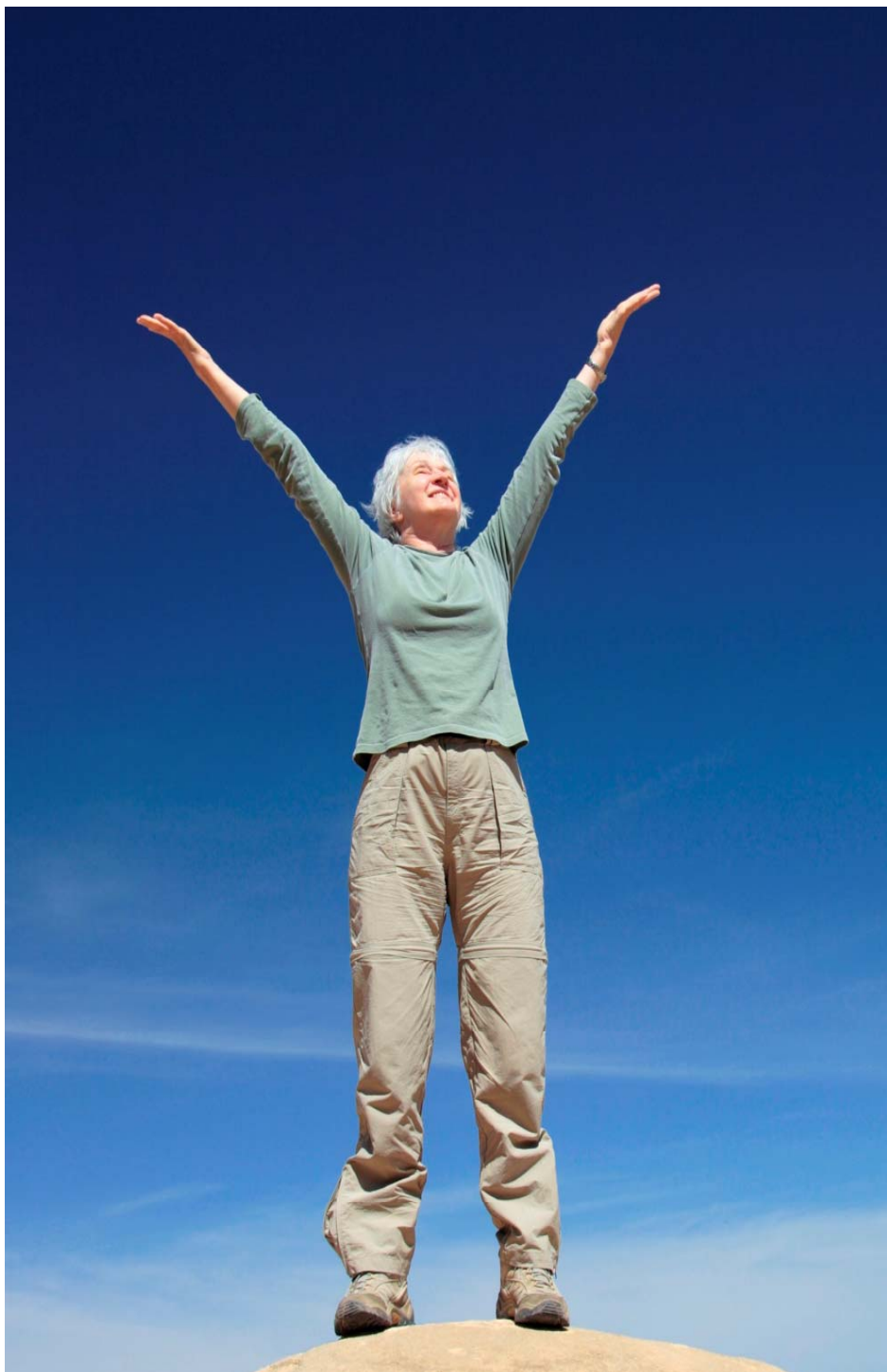
Velferdsteknologi er spesielt rettet mot eldre mennesker, personer med kroniske sykdommer eller personer med funksjonsnedsettelse i ulike former og grader.

Ulike typer teknologi kan understøtte og forsterke for eksempel trygghet, sikkerhet, daglige gjøremål og mobilitet i nærområdet”

Eksempler på IKT-basert velferdsteknologi

1. trygghet i hjemmet
2. sosial kontakt med venner og familie
3. fysisk, sosial og mental stimulans
4. hjemmebaserte helsetjenester
5. trygghet for at hjelperne kommer
6. respons og aksjon når noe går galt

*IKT er mer enn elektronisk pasientjournal
– men den elektroniske journalen må være på plass!*

Referanser

The European Ambient Assisted Living Innovation Platform

ABT-fondet i Danmark

Taiwan

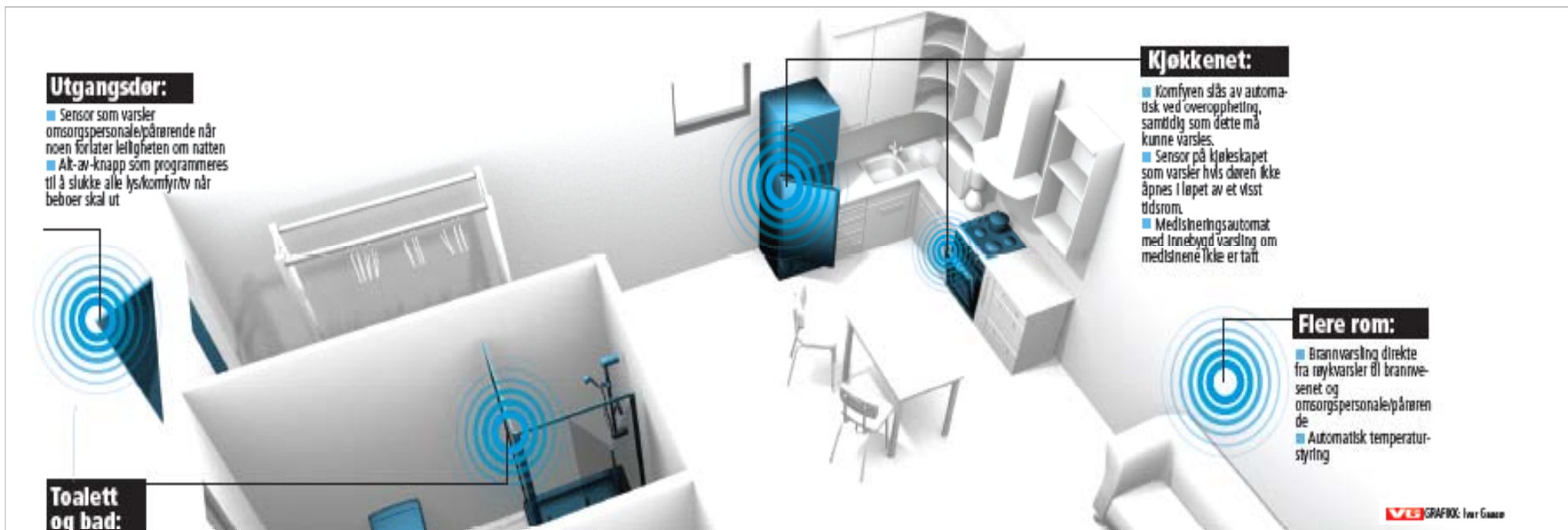
Skottland

*En konklusjon: få eksempler på
nasjonal implementering av velferdsteknologi*

Scenarier utviklet av The European Ambient Assisted Living Association

- Trygghet i hjemmet med personlige helsetjenester
- Beslutningsstøtte for hjemmesykepleien
- Klare seg selv

Scenariene blir vurdert ut fra situasjonene i dag og mulighet for å bli realisert på kort (2015), middels (2020) og lang sikt (2025)

Trygghet i hjemmet med personlige helsetjenester

Anne (66) – hjemme igjen etter en hofteoperasjon

- Trygghetspakke med smarthus sensorer
- Fallsensor og forebyggende løsninger
- Rehabilitering og egentrening
- Sensorer detekterer bevegelsesmønster; underlag for opptreningen
- Fallsensor kombinert med trygghetsalarm; vaktentralen kan kople seg opp med lyd og bilde
- Skaper trygghet i hjemmesituasjonen; Anne bor alene og er ofte svimmel på kveldene

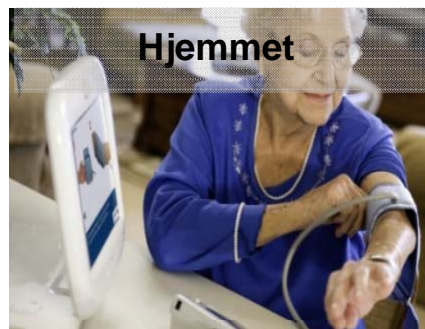

Beslutningsstøtte for hjemmesykepleien

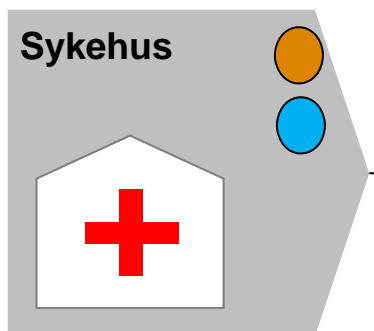
Britt (32) – sykepleier på trygghetssentralen

- Oppfølging av pasienter i hjemmet; kronikere, kols-pasienter, hjertepasienter
- Fysiologiske sensorer våker over pasientene; sensorer på kroppen eller faste målinger
- Beslutningsstøtte for oppfølging; kan vurdere verdier som er utenfor definerte terskelverdier og om medisinene er tatt
- Kan ringe opp pasientene og se og snakke med dem direkte
- Rapporterer videre til fastlegen og spesialisten på sykehuset gjennom et felles oppfølgingsløsning

- Kompetanse knyttet til KOLS
- Kompetanse knyttet til pasient

Daglig bekreftelse
Målinger når symptomene
blir verre

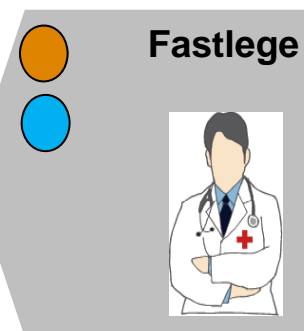

Akutt/
konsultering

CALL sentral med kompetanse
om sykdom

Informasjon
ved tiltak/
konsultering

Patientkuffert til genoptræning og rehabilitering

Stuegang og genoptræning i private hjem med patientkufferter

Borgere har direkte online videokonferencer med behandlere og trænere, som kan måle borgerens fremskridt via medicinsk udstyr koblet til kufferten. Patienter kan fx modtage træning i deres eget hjem 10 min. dagligt i stedet for 20 min. to gange om ugen.

-> Bedre genoptræning og hurtigere rehabilitering, nemt at bruge for personale og borgere

Forutsetning for å lykkes med pasientkofferten og potensial for å spare arbeidskraft

ABT-fondet støtter prosjektet (anvendt borgernær teknologi)

Demonstrasjonsprosjekter og Implementeringsprosjekter

Prosjektet dekker kjøp av utstyr fra produsentene

Bygger på erfaring fra KOLS-kofferten

Prosjektet er designet som et skritt på veien til full nasjonal implementering

Vel definerte evalueringskriterier

Bedre kvalitet i tjenesten for brukerne

Mulighet for å koble på diagnostiserings- og behandlingsutstyr og samle inn data som brukeren kan se

Arbeidskraftbesparelsen i all hovedsak redusert transporttid

Kommunen er prosjekteieren

Organisert som offentlig-privat samarbeid

Telecare prosjekter på Taiwan – suksessfaktorer:

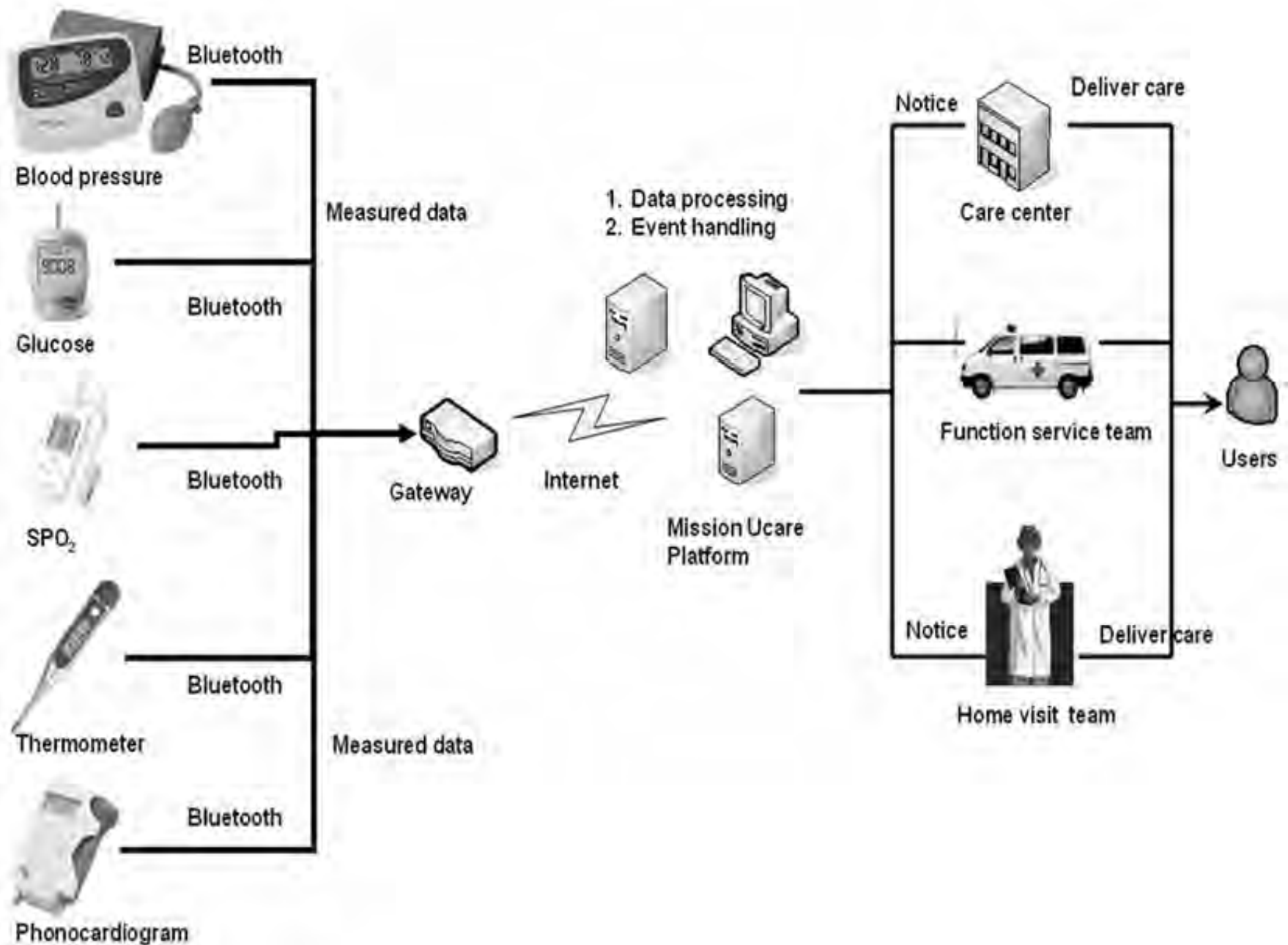
Langsiktig og systematisk oppbygging av nasjonalt ikt infrastruktur

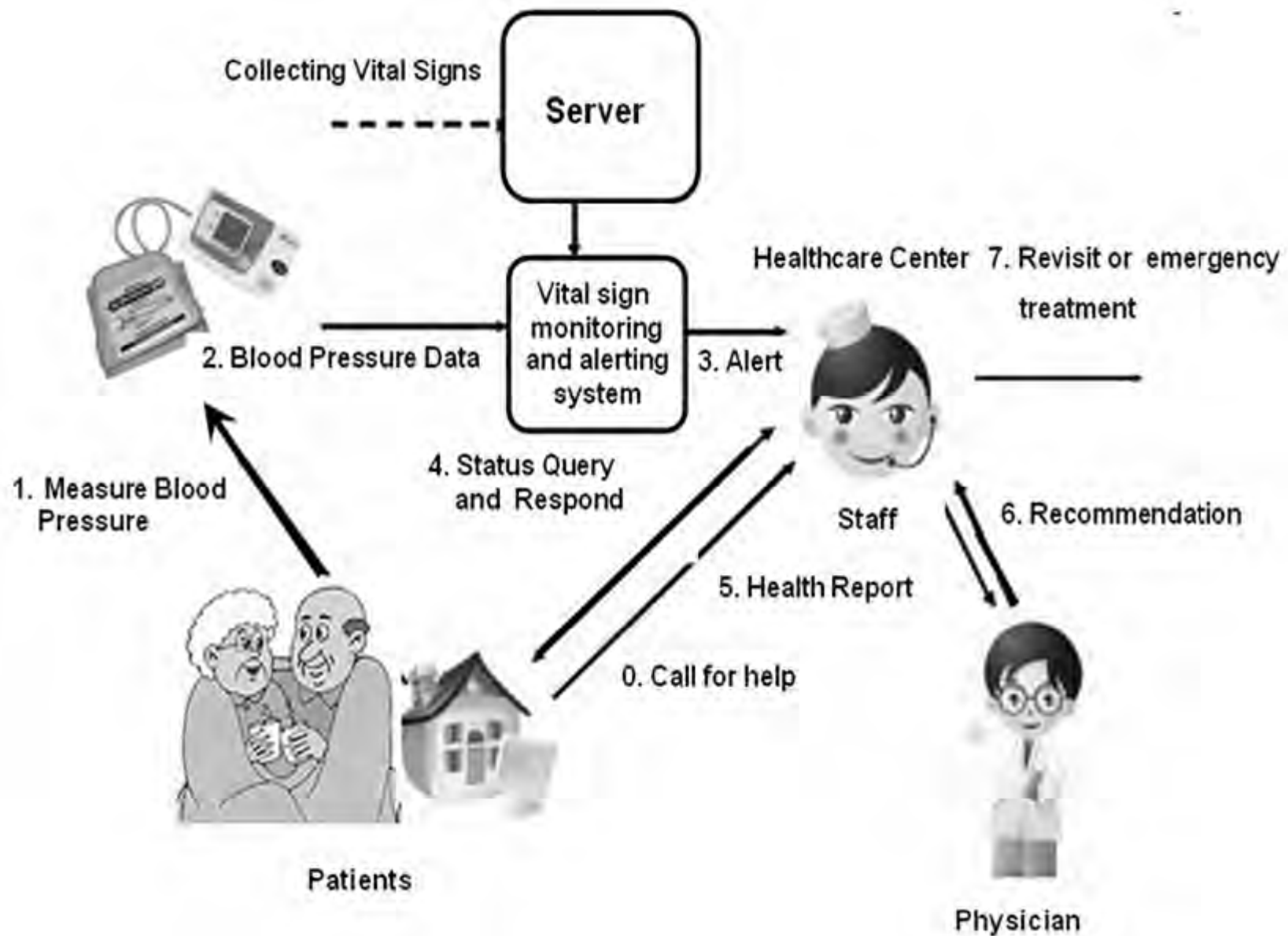
Utvikling av lokal telecare industri

Offentlig medfinansiering av telecare prosjekter som blir utviklet av private helsetjenester

Utvikler forretningsmodeller for helse- og omsorgstjenester som bruker velferdsteknologi

2007-2008 utviklet og etablerte en telecare plattform som leverer omfattende og profesjonelle helsetjenester til hjemmeboende eldre, pasienter som er utskrevet fra sykehus og gravide

Lessons learned fra Taiwan

IKT-plattform, tilgjengelig bredbånd, allmenn kunnskap om bruk av pc er en viktig forutsetning for å lykkes – store forskjeller mellom urbane strøk og landsbygd.

Høye implementeringskostnader for telecare utstyr og systemer

Kjenner ikke kostnader og nytte ved eventuell nasjonal implementering

Organisert samarbeid mellom myndighetene og private aktører

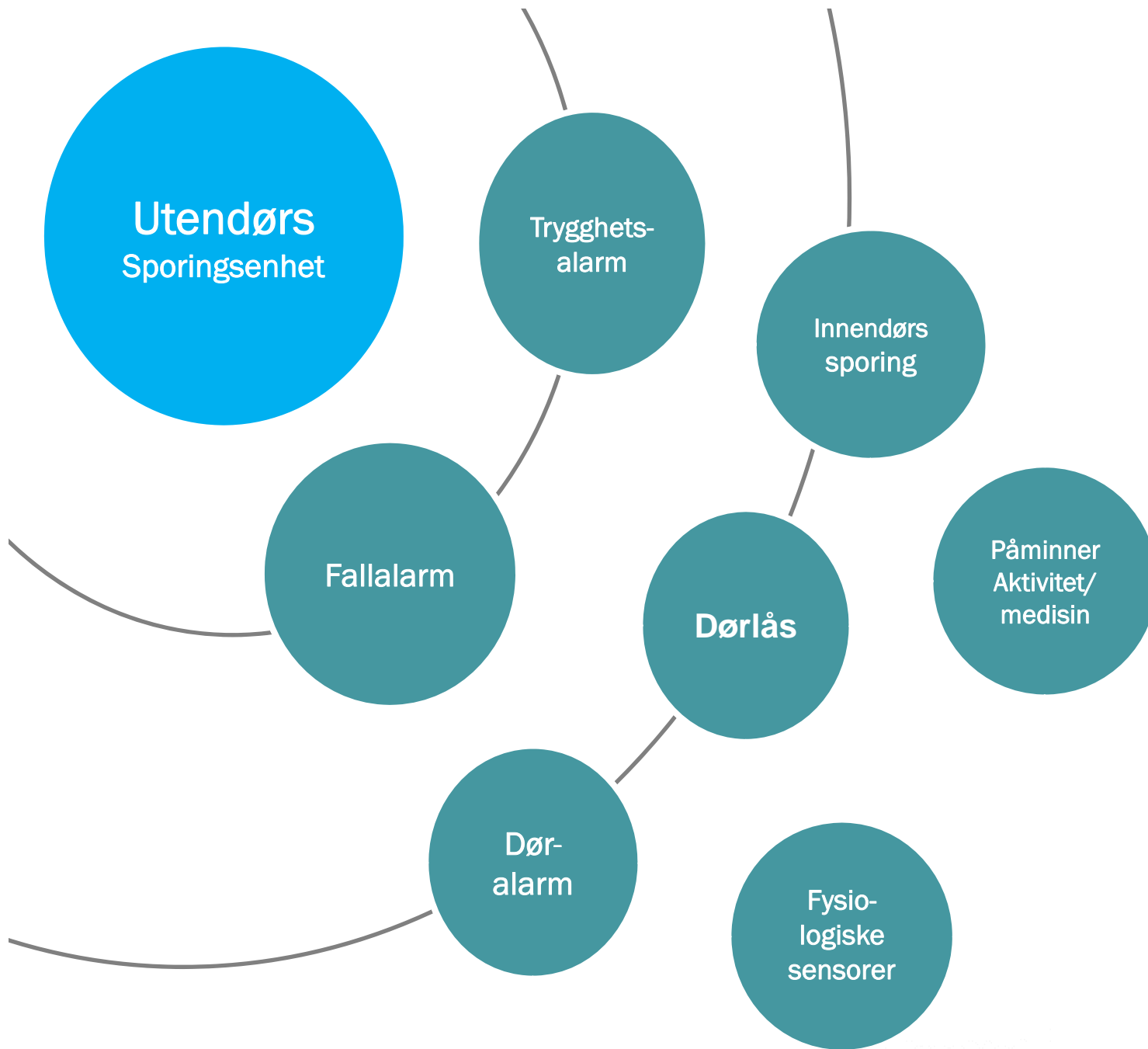
Viktig med mange funksjoner integrert i én løsning

Klare seg selv

John(80) – alzheimerpasient (nattevandrер)

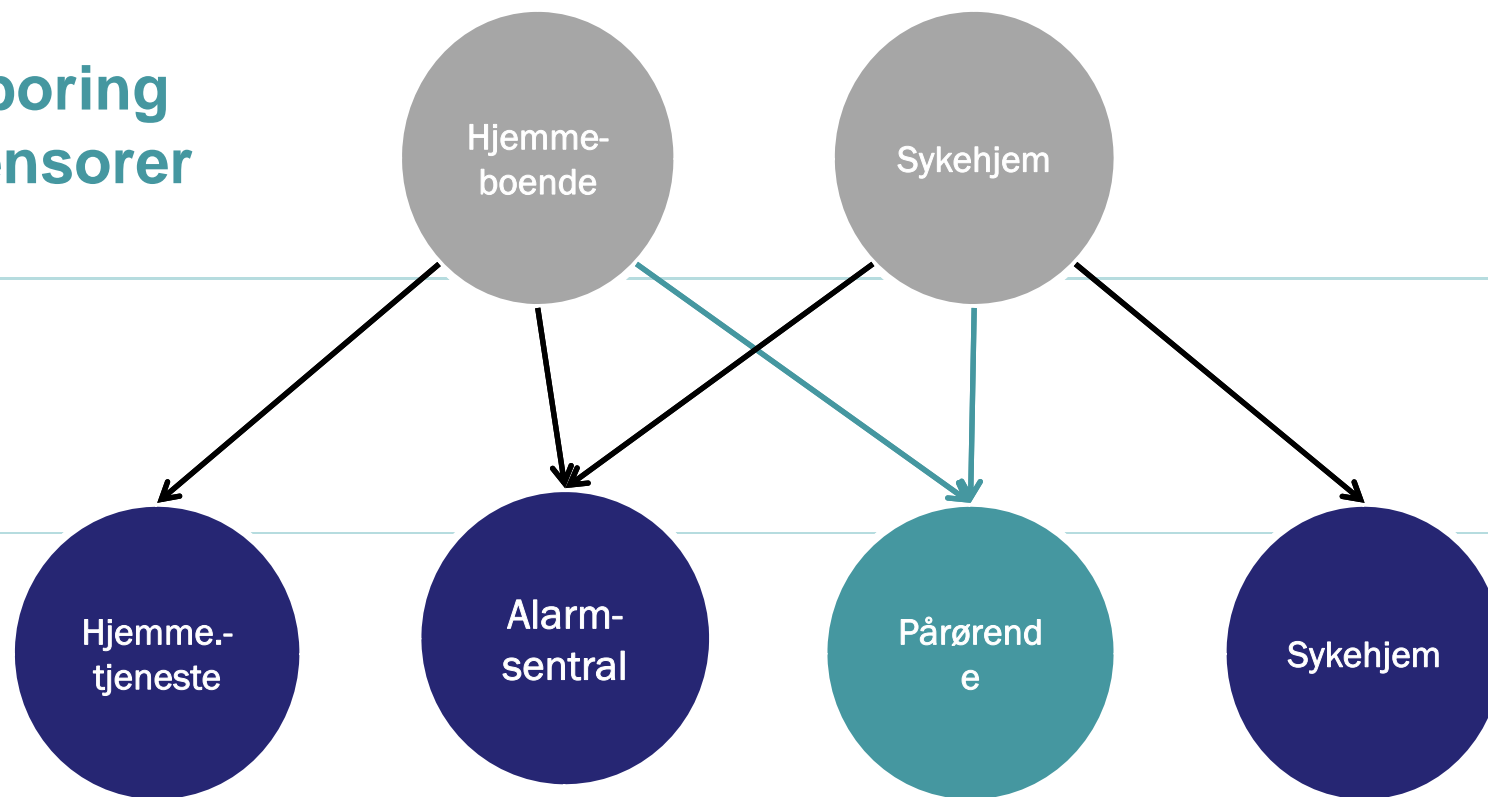
- Teknologipakke fra kommunen
- Smart kalender; tilgjengelig på kjøkkenveggen, ved senga, ved utgangsdøra og på TV-en
- Vekkes når han vandrer omkring i huset om natten; hører konas stemme som ber ham gå og legge seg igjen
- Personlig assistent integrert på “mobiltelefonen”; hjelper han bl.a. med å finne veien hjem
- Springsteknologien gir også sønnen mulighet til å finne igjen John hvis han går seg bort

Enhet for sporing
og andre sensorer

Plattform

Software

Care Settings

Erfaringer fra Skottland (Mike Martin, Joint Improvement Team)

Care at Home and Care out of Home

- Focus on capacity not incapacity/capability not incapability
- Re-ablement and rehabilitation focus
- Telecare/telehealth
- Integrated care (health, social, housing, community)
- Equipment and Adaptations
- New models of care home/very sheltered housing –equity based
- New models of care home –for end of life care, for intermediate care, for dementia etc
- Supporting unpaid carers
- Improving access to all services (not just care services)

Vi er ikke for sent ute i Norge!

- Akkurat nå er det helt passe å ta fatt på oppgaven med å få løsninger som passer oss
- Motivasjonen er der
- Utfordringene er erkjent
- Mange norske bedrifter kan levere gode løsninger
- Vi må jobbe i flokk! Det har samhandlingsreformen forberedt oss på
- Vi må jobbe systematisk i en iterativ prosess med utvikling av teknologi, evaluering, implementering, evaluering... mot implementering på nasjonalt nivå
- Vi har jo gjort noe....
-og så kan vi ta lærdom av det de andre har gjort